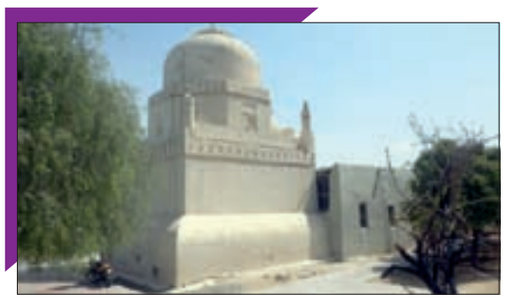

آرامگاه سید غلام رسول جاذبه تاریخی و مذهبی چابهار

گروه فرهنگ- جاذبه تاریخی و زیارتی سید غلام رسول با قدمتی حدود هزار سال به ثبت آثار ملی رسیده است. در خصوص شرح حال وی روایات مختلفی نقل شده است که برخی با اغراق آمیخته است. نام اصلی او «سیدنا محمد» بوده و مردی صالح و مورد عنایت مسلمانان هند به شمار می رفته است. او که اصالتاً ایرانی بوده با هدف ازدواج با زنی ایرانی به چابهار سفر می کند. اما در شب عروسی به دلیل کسالت در بستر می افتد و ساعاتی بعد جان می سپارد. او در واپسین لحظه های زندگی وصیت می کند پس از مرگش هرگز سوگواری نکنند و به جای ناکامی‌اش از زندگی، به مدت ۱۰ شبانه روز به جای سوگ برایش شادی و دست افشانی کنند. این مراسم هر سال از ۱۵ ذیقعده به مدت ۱۰ روز انجام می شد اما در حال حاضر برگزار نمی شود.

آسوکه های سیستانی؛ روایتگر نبرد طبقات

ذوالفقاری
گروه فرهنگ

داستان و داستان سرایی از قدیم الایام در ایران و میان خانواده ها رواج داشته است اما این روزها دیگر با کمتر شدن روابط اجتماعی، داستان سرایی ها رنگ باخته است و از آن شور و حال و داستان های قدیمی، دلنشین و ساده خبری نیست. در سیستان، خواندن داستان و سروده های بومی به گویش های محلی همواره از جذابیت خاصی برخوردار بوده است. با هدف اطلاع رسانی درباره این فرهنگ ارزشمند با یکی از کارشناسان زبان و ادبیات فارسی در زمینه داستان های سیستانی گفت و گویی داشتیم.

مشهورترین آسوکه ها

این کارشناس درباره داستان سرایی در سیستان می گوید: در گویش سیستانی به افسانه، آسوکه می گویند در گذشته رسم بود که وقتی کودکان و نوجوانان از کار روزمره و بازی های سنتی فراغت پیدا می کردند، دورهم جمع می شدند و به گفتن آسوکه می پرداختند.

«مهناز کیخا» می افزاید: شاه مارسیاه، اسب پری زاد، سنگ صبور، گرگک، نیم نخودک، اسب چل کره، کیک میرجاو، بزک جنگلی شاه، پوستی دوز، شغال دم کنده، وفای زن، ماه تو وارفته نو شاه تو و خو رفته، حوریکه پینر دراز مه، یک فیرت و دوفیرت از مشهورترین آسوکه های سیستانی است.

وی ادامه می دهد: مقدمات آسوکه های سیستانی از زندگی اطراف آدم ها مایه می گیرد و در آن ها درد و سختی معیشتی و از سویی باورهایی چون جوانمردی، مـرزداری، عقیده، مهمان نوازی، شجاعت و آزادگی در کنار هم شکل می گیرد و تعریف می شود.

وی با بیان این که در سیستان قصه ها گزارشگر یک نوع نبرد طبقات است، طبقه حاکم و محکوم، سلطه گر و زیرسلطه، اظهار می کند: در تاریخ معاصر بسیاری مدعی بودند که نظرکرده اولیا هستند و بسیاری دیگر نیز آن را قبول کرده بودند و هیچ گونه عکس العمل و مقاومتی انجام نمی دادند به همین دلیل طبقه زیردست به ناچار برایش قصه می ساخت و در قصه هایش قهرمانانی پدید می آورد که این قهرمانان قصه بر دشمن پیروز می شدند و برتری می یافتند.

وی می افزاید: آسوکه های سیستانی ابتدا با یک مقدمه زیبا و شیرین و جمله «یکه بو، یکه نبو غیر از خدا هیچکه نبو» آغاز می شود و سپس اصل داستان پیگیری می شود و در پایان نیز اکثر قصه ها با دعای خیر و پیروزی بر دشمن ختم می شود.

تکیه بر دینداری

در آسوکه های سیستانی تکیه بر روحیه دینداری، جوانمردی، مهمان نوازی، آیین پهلوانی، وفای به عهد، مرزداری، شجاعت و غیرت، گذشت، اخلاق انسانی تبلیغ می شود و دروغ و دروغگویی، حسادت، تقلب، عهدشکنی، دزدی، اعمال ضد عفت و ضعیف آزاری جایی ندارد و زشت تعریف می شوند.

کیخا با بیان این که ویژگی های آسوکه های سیستانی از خصوصیات قصه های سایر مناطق ایران و حتی قصه های ملی جدا نیست، می گوید: آسوکه های سیستانی همواره تحت تأثیر شرایط اجتماعی، تاریخ، اقلیم، جغرافیا و آب و هوا شکل گرفته اند بسیاری از قصه ها، حماسه، اسطوره ها و حتی پردازش شاهنامه به عنوان سند هویت ملی ایرانی از سیستان مایه می گیرد، به گواهی تاریخ هرگاه نام ایران فراموش می شد این خطه بود که آن را به یاد می آورد.

وی اضافه می کند: با بررسی قصه های عامیانه مردم سیستان درد مشترک مردم فلات ایران یعنی تاجیک ها، افغان ها، قفقازی ها، ارمنی ها و آذری ها و مردم بخش هایی از عراق امروزی و جنگ طبقات آنها به چشم می آید جامعه به دو گروه حاکم و محکوم، ارباب و رعیت، سلطه گر و زیرسلطه، آقا و بنده تقسیم می شد. فرد زیردست و تحت ستم چون نمی توانست در برابر دستگاه حاکم زور بایستد به قصه سازی روی می آورد و درون قصه هایش قهرمان می ساخت و به شکلی «آسان و آسان تر و آسونک و آسوکه» غیرمستقیم قهرمان داستانش را پیروز می کرد و تسلی می یافت. در نتیجه در اغلب قصه ها کچلی است که پادشاه می شود، چوپانی است که حاکم می شود، گاوچرانی است که قدرتمند می شود خانه بدوشی است که هزاران مرید و تابع پیدا می کند.

وی ادامه می دهد: اگر از منظر جامعه شناسی قصه های سیستانی را بررسی کنیم قصه ها غیرمستقیم آموزش هایی می دهند که در واقع درس زندگی و حاصل تجربیات سالیان زیاد پدرانشان در منطقه اند درس زندگی، پهلوانی، رزم و بزم، جای نشستن، آیین مهمان نوازی، چگونگی برخورد با دوست و دشمن، انتقال غیرمستقیم تجربیات و ماجراهای تلخ و شیرینی که از سرگذرانده اند چگونگی برخورد با بزرگان، پادشاهان، امیران و سرداران، همچنین نوع آرزوها مانند برتری بر دشمن، تحقیر دشمن، حاکم شدن، پادشاه شدن در قصه ها نمود دارد.

وی اظهار می کند: پریان، غول ها، دیوها، بزلنگی ها، مردآزماها در قصه ها هستند با این تفاوت که در مکانی دیگر شاید با نام دیگری خوانده شوند شرایط اقلیمی در چگونگی زندگی، نوع لباس، مرکب، اسلحه، ابزار سفر و آداب مربوط به هر کدام تأثیر دارند و در آسوکه ها به نوعی تبلور می یابند.

انواع آسوکه ها

این کارشناس با اشاره به این که آسوکه ها به انواعی حماسی، تاریخی، عشقی و عرفانی تقسیم می شوند، می افزاید: وجه تشابهی که در تمام آسوکه های سیستانی وجود دارد این است که قصه با نام خداوند و یک مقدمه شیرین آغاز می شود و مورد دوم دعای عاقبت بخیری است که مطرح می شود.

وی می گوید: در دوره ساسانی که جامعه به طبقات گوناگون تقسیم می شد و هر کدام پایگاه اجتماعی خود را داشتند تحرک اجتماعی و پیوستن از یک طبقه به طبقه دیگر غیرممکن بود، فرزند کشاورز، کشاورز، فرزند نظامی، نظامی و فرزند روحانی باید روحانی می شد.به گفته وی از زمانی که اندیشه های مذهبی در ذهن بشر شکل گرفته توجه به اسطوره های مذهبی در آثار هنرمندان به چشم می خورد بدون شک شعرا و نویسندگان بیشتر از سایر هنرمندان به این افسانه ها و داستان ها توجه داشته و از آنها برای چاشنی اثر خود کمک گرفته اند. در ایران بعد از اسلام نیز شاعری سراغ نداریم که در اشعارخود تحت تأثیر داستان های مذهبی نباشد و یا اشاره ای به این اسطوره ها نداشته باشد.

بسیاری از آسوکه ها براساس شرایط اقلیمی، اجتماعی، سیاسی به وجود آمده اند بسیاری از آنها که قبل از اسلام به ما رسیده و در طبیعت اهمیت می یابند و مقدس می شوند.

جدول شماره ۶۱۸

۱-سنه- بازیگر مرد سریال همسران- دیدنی ارتش ۲- گریز- بازو- مشتاق - خشکی ۳- نوار- گیتی ۴- ازجزایرخلیج فارس- شکننده- بزرگتر۵- شیدا - درخشان- بافته ها ۶- نشانه- ترس- جواب هوی ۷- زیر پا مانده- جام ورزشی- اهلی- رطوبت ۸- تر و تازه - آبگیر ۹- راس- ثروت - ضیافت- جهت ۱۰- خاطر- راز- اجرت ۱۱- قطعی- نادر- وسیله ای برای پرواز ۱۲-داخل - لباس بلند - تمدن باستانی ۱۳- پوشش بیگانه - خجالتی ۱۴- پول ژاپن- بن - نوعی پای افزار- نت آخر ۱۵- دریاچه حمام - کاسب- کوچک

۱-از کشیدنی ها - شهری در اسپانیا- جدید خارجی ۲- مادر- شبح - بی حرکت - آخرین توان ۳- خشکی میان دریا - ستون خیمه ۴- همسرحضرت ابراهیم (ع)- آرزو- سرگیجه ۵- معدوم- مطر- مژده ۶- تندر- باتری - حسد ۷- سر فوتبالی- توان- از درختان جنگلی - علامت جمع ۸- پرورش - کمترین ۹- لحظه- تله- پیر- گدایی ۱۰- جاده بی انتها- قله - پادشاه ۱۱- گل دندان- نادان -پستانداری گوشتخوار با پوستی گران بها ۱۲-اما- خزنده گزنده -آتشگاه آهنگری ۱۳- دمل- نویسنده طاعون ۱۴- پدر - جاری - تخت - سخن ناگفتنی ۱۵- لطیف - مخترع ماشین بخار- درخت همیشه لرزان

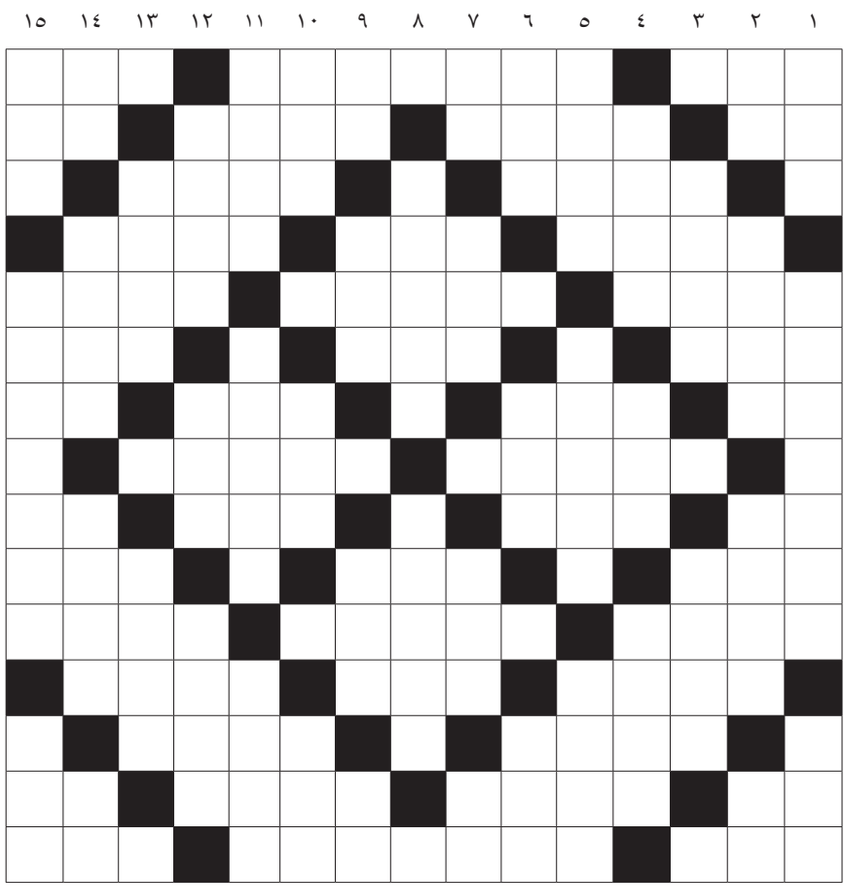

حل جدول شماره ۶۱۷

ب	ی	ر	ق	■	ر	و	ی	ی	ن	■	پ	و	ن	ه
ب	ی	ا	■	م	ی	ن	■	س	ی	م	■	ی	ا	ر
ر	■	د	ا	ر	و	■	م	ک	ا	ه	ل	■		م
■	ر	ا	س	و	■	ت	ش	ت	■	ر	و	ا	چ	■
ک	ا	ر	■	■	■	گ	ی	ت	ا	ر	■	■	ن	ا
ا	م	■	ت	ک	■	ش	ر	م	■	ک	ت	■	ر	ز
م	■	ب	ا	ر	ش	■	ی	■	ب	ی	ا	ن	■	م
■	پ	ر	و	ا	ن	ه	■	ک	ا	م	ر	ا	ن	■
د	■	ک	ا	م	ل	■	ن	■	ک	ی	ا	ن	■	ر
ا	ز	■	ن	ت	■	ر	ا	ش	■	ا	چ	■	ل	ا
ر	ب	ا	■	■	س	ا	ب	ق	ه	■	■	د	و	ز
■	ر	ن	د	ه	■	ب	غ	ی	■	ا	م	ا	ن	■
چ	■	ک	ر	ا	ن	■	ه	■	ک	ن	ا	م	■	ه
ی	ر	ا	■	ر	و	ز	■	س	و	د	■	ا	ی	م
ب	ا	ر	ن	■	ن	ا	س	و	ر	■	د	ن	د	ه

اخبار

اردوی راهیان نور از ۱۰ مهرماه آغاز می شود

گروه فرهنگ- اولین کاروان اردوی راهیان نور سیستان و بلوچستان ۱۰ مهرماه عازم مناطق عملیاتی جنوب می شود.رئیس اداره فرهنگی و هنری آموزش و پرورش استان به خبرنگار ما گفت: اعزام کاروان های دانش آموزی استان در قالب اردوهای راهیان نور به مناطق هشت سال دفاع مقدس از ۱۰ مهرماه امسال با اعزام کاروان دختران آغاز می شود و در طول سال تحصیلی آینده ادامه دارد.«محمدرضا طاهری نسب» افزود: پیش بینی می شود امسال بیش از ۴ هزار نفر از دانش آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوره دوم از یادمان های مناطق عملیاتی جنوب در دوران هشت سال دفاع مقدس بازدید کنند.وی ادامه داد: سال گذشته ۴هزار و ۲۰۰ دانش آموز دختر و پسر از همه مناطق آموزش و پرورش استان در قالب این اردوها به سرزمین نور اعزام شدند.

وی با بیان این که مناطق هشت سال دفاع مقدس خلاصه عشق، شهادت، ایثارگری و معرفت است، اظهار کرد: سرزمین نور، سرزمین بصیرت ها و مقاومت افرادی است که برای دفاع از ایران اسلامی از جان خود گذشتند.

وی با بیان این که آموزش و پرورش استان امسال برای اولین بار میزبان رویدادی کشوری است، گفت: همایش ملی شوراهای برتر دانش آموزی از ۱۷ تا ۲۱ شهریور ماه در اردوگاه فاطمة الزهرا (س) زاهدان برگزار می شود.

طاهری اضافه کرد: مراسم افتتاح این همایش ۱۸ شهریور ماه در سالن آمفی تئاتر اداره کل آموزش و پرورش برگزار می شود و در قالب آن به مدت ۳ روز کارگاه های تخصصی برای دانش آموزان ارائه می شود، همچنین بازدید از مناطق دیدنی استان از دیگر برنامه های این اداره کل برای دانش آموزان شوراهای برتر کشور است.

برگزاری اردوهای تابستانی کودکان و نوجوانان

اردوهای تابستانی کودکان و نوجوانان عضو کانون های فرهنگی، هنری استان برگزار شد.مسئول روابط عمومی کانون پرورشی فکری کودکان و نوجوانان استان گفت: دختران کودک و نوجوان عضو مراکز فرهنگی و هنری زابل، زهک، هیرمند، بنجار، نیمروز و هامون در قالب اردویی تفریحی و آموزش در چاه نیمه حضور یافتند.«فرید فرهمند» افزود: کودکان و نوجوانان حاضر در این اردو علاوه بر اجرای برنامه های گوناگون، با حضور کارشناسان هلال احمر در قالب کارگاه با بخشی از مهارت های امداد و نجات آشنا شدند.وی ادامه داد: شعرخوانی، انجام بازی های بومی و محلی، اجرای نمایش، بازدید از باغ وحش چاه نیمه و اجرای مسابقه های گوناگون از برنامه های این اردوی شاد یک روزه بود.وی همچنین از برپایی اردوی علمی، تفریحی ویژه اعضای مرکز فرهنگی و هنری نیکشهر خبر داد و گفت: اردوی ویژه دختران کودک و نوجوان این مرکز در سواحل زیبای چابهار برگزار شد که با برپایی کارگاه های کاردستی و نقاشی اعضا رقابتی جذاب را تجربه کردند و موفق به خلق آثار هنری شدند، کتابخوانی، نقاشی بر روی ماسه و انجام بازی های بومی و محلی از دیگر برنامه های این اردو بود.

جشنواره قرآن و عترت دانشجویان در زاهدان برگزار می شود

سی و یکمین جشنواره قرآن و عترت از ۱۷ شهریور به مدت سه روز با هدف انسجام و وحدت اقوام و مذاهب در دانشگاه سیستان و بلوچستان برگزار می شود.رئیس دانشگاه سیستان وبلوچستان گفت: این جشنواره که بزرگ ترین جشنواره دینی و مذهبی دانشجویان کشور است، هر سال در دانشگاه‌های دولتی و غیرانتفاعی با هدف فراهم کردن زمینه‌ای برای انس هرچه بیشتر دانشجویان با کلام وحی برگزار می شود.به گزارش روابط عمومی دانشگاه، «علیرضا بندانی» افزود: این جشنواره قرآنی در ۳۶ رشته مختلف در ۶ بخش شفاهی، کتبی، ادبی، هنری، پژوهشی و فناوری برگزار می شود.نتایج بررسی آثار ارسالی به دبیرخانه جشنواره در بخش های ادبی، هنری، پژوهشی و فناوری و بخش شفاهی در رشته های اذان، دعا و مناجات خوانی و آئین سخنوری از سوی کمیته داوران جشنواره اعلام شده است و نفرات برگزیده هر رشته معرفی شدند.وی تصریح کرد: از نفرات برتر در هر رشته به منظور شرکت در جشنواره سراسری قرآن و عترت دانشجویان که ۱۷ تا ۱۹ شهریور ماه در دانشگاه سیستان و بلوچستان برگزار می شود، دعوت می شود و ضمن تقدیر از آنها، آثار برتر نیز در معرض دید عموم قرار می گیرد. وی خاطر نشان کرد: آثار کلیه بخش ها توسط داوران خبره ای که توسط اداره فعالیت های دینی و قرآنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معرفی شدند، مورد ارزیابی و قضاوت قرار گرفته است.

معرفی غذاهای سیستانی

انواع اشکنه

گروه فرهنگ- اشکنه شوتک: این نوع اشکنه از جمله غذاهایی است که مردم سیستان دانه های شوید که در گویش محلی به آن شوتک گفته می شود را می کوبند و یا می جوشانند تا مزه اش را پس بدهد و سپس با روغن و زردچوبه و نمک سرخ و مخلوط می کنند و سپس با نان می خورند.اشکنه گوجه: همانند اشکنه شوتک، در این نوع غذا نیز گوجه را به کمک آب و روغن و زردچوبه سرخ و مخلوط می کنند و با نان مخلوط می خورند.اشکنه کشته: در این غذا به جای زردآلوی تازه از زردآلوی خشک شده که در گویش محلی به آن کشته می گویند استفاده می شود، به گونه ای که چند ساعت قبل از پخت کشته را در آب خیس می کنند تا کاملاً آب را به خود جذب کند، سپس آن را با کفگیر و قاشق خرد می کنند، بعد با روغن سرخ و با آب و زردچوبه مخلوط می کنند که در نتیجه معجونی خوشمزه به دست می آید که انرژی خوبی هم دارد، در گذشته به خصوص در ماه های رمضان سحرها بیشتر مردم از همین غذا استفاده می کردند زیرا هم انرژی بدن را تأمین می کرد و هم آب کمتری نیاز داشت.

نیازمندی ها

طراحی
دکوراسیون داخلی و نما
۰۹۳۷۶۱۱۷۱۳۲

سرویس مدارس و اداره جات
با راننده خانم وآقا
۰۹۱۵۷۴۸۹۷۶۹

صدابرداری زنده و استودیویی،
صدابرداری همایش ها و جلسات
۰۹۳۷۶۵۲۷۰۱۹

ابزار آلات
و لوازم ساختمانی هادی
فروش انواع چسب ۱۲۳
میترا اپل و مپل مکس
با مناسب ترین قیمت
خیابان جانبازان بین خ بیست
متری قائم و خ امیر معز
روبروی بیست متری هدایت
۰۹۰۳۹۰۵۴۰۶۹

صنایع چرم ایده نو
ارائه کننده روکش چرمی
انواع درب های منازل
ادارات،شرکتها
کابینت کمد لباس
دراور،زیراپنی باکیفیتی
بالا وقیمتی مناسب با
مدیریت سیروسی
۰۹۳۹۹۸۸۱۴۸۱

داروهای گیاهی کویر
ارائه دهنده
انواع داروهای گیاهی
سنگ کلیه ،سنگ کیسه صفرا،
پروستات، چربی کبد،قلب
وعروق،کم خونی و ...
زیباشهر،نبش خیابان البرز۱۸
روبروی بانک مهر ایران
۰۹۱۵۹۸۳۴۹۸۴
۳۳۲۸۳۰۸۸

نورالعین
کلکسیونی از شیک ترین
پارچه های مجلسی-خیابان
شریعتی
کوچه حافظ -پلاک۵۴
۰۵۴-۳۳۲۱۴۸۰۰

پارچه سرای مهنا
شعبه ۱
انواع پارچه های کره ای و ژاپنی
خیابان امام خمینی
پاساژ رزاق زاده -پلاک ۷۰
۰۹۳۷۴۱۱۱۰۱۳

جویای کار
درزمینه نرده سازی حفاظ
رو دیوار وجوشکاری
۰۹۳۵۴۰۴۸۵۰۶

۹۵۱۷۷۳۴۳/ ش